

γανισμός είχε μεγάλην ἀναλογίαν μετὰ τὰς ἀρχαί-
γόνους πατριάς, ἐδίδασκον τὴν δικαιοσύνην ὅχι διὰ
παραγγελεύσεων, ἀλλὰ πειραματικῶς, ἐπωφελοῦμε-
νοι δηλαδὴ ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς καθημερινῆς
ζωῆς (1) "Ὅσον συντόμως καὶ ἂν μᾶς τὸ διηγήται
ὁ Ξενοφῶν, τὸ διδάγμα τοῦτο ἀξίζει τὸν κόπον νὰ
ληφθῇ ὑπ' ὄψιν· εἶναι ἱκανὸν ἐν ἀνάγκῃ νὰ μᾶς
ἐμπνεύσῃ.

Περίεργος δοκιμὴ τὴν ὁποίαν ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν
ὁ ἀναμνηστικὸς "Ὁδθεν ἐν τῇ βιομηχανικῇ αὐτοῦ
ἀποικίᾳ τοῦ Νιοῦ-Λονκ, ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι,
διὰ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν, ὁ φόβος τῆς δημοσίου
μομφῆς καὶ ὁ φόβος τῶν ἐπικρίσεων εἶναι ἰσχυροὶ
μοχλοὶ (2), ἀπὸ ἧς ἐκτενέως εἰς τὸν "Ὁδθεν νὰ μορφώ-
σῃ εἰς ὀλίγα ἔτη ὁλόκληρον ὄμιλον παιδῶν, παρα-
ληφθέντων χωρὶς ἐκλογὴν ἀπὸ τὰ διάφορα ἄτυλα
τοῦ Ἑδεμβούργου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἰδεοκλέπται-λαγωνικά.

Ναί, κλέπτονται καὶ αἱ ιδέαι ὅχι μὲν λωποδυ-
τικὴν ταχύτητα. Διότι ἐπὶ τέλους ὁ λωποδύτης
ἀποδεικνύει ὅτι ἔχει δεξιότητα ταχυδακτυ-
λουργικὴν.

Ὁ κλέπτης τῶν ιδεῶν, δὲν ἔχει τίποτε ὑπὲρ
ἑαυτοῦ. Πτωχεῖα, γυμνότης, στενοκεφαλίαι.
Καὶ κλέπτει χωρὶς νὰ πεινᾷ· ὥστε εἶναι περισσό-
τερον ἀξιοκατάκριτος ἀπὸ τὸν κλέπτοντα ὑπὸ
τοὺς νυγμούς τῆς πείνης.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἰδεοκλέπτας, ἀποδεικνύουν
ἐκτακτὸν καλαισθησίαν· κλέπτουν, ὅ,τι μέγα ἐ-
γράφη, ὅ,τι εὐγενές. "Ἄλλοι εἶναι ἀκαλαίσθητοι,
κλέπτουν παλαιὰ πράγματα μόνον, τὰ ὁποῖα νο-
μίζουν λησμονημένα ἀπὸ τοὺς πολλούς.

Ἀπὸ τὰς κλοπὰς αὐτὰς, ἐν μόνον εἰμφορεῖ
κάνεις νὰ διιδῇ : Τὴν μεγάλην περιφρόνησιν τοῦ
ἰδεοκλέπτου πρὸς τοὺς μέλλοντας ἀναγνώστας
του. Τοὺς περιφρονεῖ, διότι νομίζει ὅτι μόνον αὐ-
τὸς ἀνέγνωσε τὰ ξένα ἀριστουργήματα καὶ ὅτι
οἱ ἄλλοι καὶ ἂν τὰ ἀναγνώσουν μὲν τὰς ὀλίγας
μεταρρυθμίσεις καὶ μὲν τὸ γλωσσικὸν φῶρεμα, τὸ
ὅποιον τόσον τεχνικῶς τὰ ἐφῆρσεν, εἶναι ἀδύνα-
τον οἱ ἄπλοιοι νὰ τὸ ἀναγνώρισουν.

Καὶ γελᾷ ὁ ἰδεοκλέπτης... πολὺ γελᾷ, ὅτι
κατορθώνει καὶ ἀπατᾷ τὸσον εὐθηνὰ καὶ περὶ

ὡς ἀριστοτέχνης, καὶ θαυμάζεται καὶ ἀγαπᾷ-
ται. Καὶ συνειθίζει ὅμως τόσῳ πολὺ εἰς τὴν
ἀτμόσφαιραν αὐτὴν τῆς θωπείας καὶ τῆς ἀγά-
πης, ὥστε κατόπιν δὲν γελᾷ πλέον, ἀλλὰ φο-
βεῖται μήπως τὸν ἀνακαλύψουν καὶ ἔχει ὅπως
βλέπετε καὶ ἡ κλοπὴ αὕτη ἡ εὐκολος, ἡ ἀπηλ-
λαγμένη προσωπικῶν κινδύνων καὶ καταδικώ-
ξεων δικαστικῶν, τὰ βάσανά της... ἡ καλλίτερα
μέσα εἰς τὸ ἐγκλημα, κρύπτεται καὶ ἡ τιμωρία.

Ἵπάρχουν ἰδεοκλέπται ; Ἵπάρχουν. Καὶ ὁ
πλέον αἰσιόδοξος τοὺς ἀνακαλύπτει κάτω ἀπὸ
τὴν λεοντὴν των καὶ ἐρυθρίᾳ ἐκ μέρους των. Φαν-
τασθῆτε μὲν ὅλον τὸν ἐνθουσιασμὸν σας νὰ ἐπαι-
νῆτε εἰς ἓνα ξένον ἔργον συγχρόνου, ἴσως καὶ τοῦ
μᾶλλον εὐνοουμένου σας συγγραφέως καὶ ὁ ξένος
νὰ μειδιάσῃ μειδίαμα, ἐγκλεῖον πολλὴν εἰρω-
νεῖαν καὶ ἄλλον τόσον οἶκτον, καὶ νὰ σᾶς πλη-
ροφρήσῃ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ
σας εἶναι κλοπιμαῖον, — πατριωτάκι του ἴσως — τί
αἰσχος !!

Ἵπάρχουν ἰδεοκλέπται.

Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ κακόβουλοι, οἱ ὅποιοι ἐπω-
φελοῦμενοι τῆς ὑπάρξεως τῶν εὐχρίθμων τού-
των πλασμάτων, ἔρχονται νὰ κορέσουν μίστη
παλαιά, ἐπάνω εἰς μίαν σελίδα ἐπιζήλου συγ-
γραφέως.

Καὶ σορεύουν ἐπιχειρήματα ἐπὶ ἐπιχειρημά-
των, διὰ νὰ ἀποδείξουν τὸν κ. δεινὰ καὶ τὸν κ.
τάδε κλέπτην.

Οὔτε δύνανται νὰ ξεχωρίσουν τὴν ἐμπνευσιν
ἀπὸ τὴν κλοπὴν. Διαφέρει πολὺ, πολὺ διαφέρει
νὰ ἐμπνευσθῇ κάνεις ἀπὸ ἓν ἔργον καὶ νὰ γράψῃ
ὅλως διόλου νέα πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅμως
φαίνεται ἡ πρώτη ἐπίδρασις, ἀπὸ τὴν χυδαίαν
τὴν ἀδικαιολόγητον κλοπὴν.

Οὔτε γνωρίζουν οἱ τυμβωρύχοι αὐτοὶ, τὴν
συνάντησιν δύο μεγάλων πνευμάτων ἢ καὶ μι-
κρῶν ἀκόμη.

Διὰτὶ μία σελὶς ἀγαπητοῦ συγγραφέως, ἡ
ὁποία ἐφθασεν εἰς τὰ αἰθέρια τοῦ ἰδανικοῦ ὕψους,
μὴν ἄλλην ξένην ἀθάναντος σελίδα, νὰ μὴ μὲ
κάμῃ ὑπερήφανον ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ περιφρονή-
σῃ ἔργον τόσῳ μέγα, κατόρθωμα τόσῳ δύσκο-
λον, μόνον καὶ μόνον διότι χεῖλη ἀνέρεα ἐπιθύρι-
σαν τὴν λέξιν κλοπὴ !!

Ἄλλ' ἐσχάτως ἀνεκάλυψα τὸ ἐλαττήριον τῶν
κυρίων λαγωνικῶν τῆς φιλολογίας. Ἄλλον τί-
τλον νὰ ἔχουν δὲν εἶναι οὔτε εὐκολον, οὔτε λογι-
κόν, λοιπὸν μένει εἰς τίτλος πολὺ εὐαπόκτη-

(1) Ξενοφῶντος Ἀνάβασις.

(2) H. Hergen, Φυσιολογία τῆς θελήσεως.

τος. Ὁ τίτλος πολυμαθοῦς. Καί παραθέτουν κείμενα ξένων συγγραφέων γνωστών καὶ ἀγνωστών καὶ δὲν ἐξαφνίζεται μόνον ὁ ἀναγνώστης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀτυχὴς συγγραφεὺς, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα δηλητηριάζονται καὶ πιστεύουν οἱ πολλοὶ καὶ ἀγανακτοῦν οἱ περισσώτεροι, ἀλλ' οἱ ὀλίγοι οἱ νηφάλιοι, ἀνακαλύπτουν ὅτι ἡ φαινομενικὴ ὁμοιότης, εἶνε μόνον φαινομενικὴ.

Ἄν οἱ ἰδεοκλέπται εἶνε ἀσυγχώρητοι καὶ τὰ φιλολογικὰ αὐτὰ λαγωνικὰ εἶνε ἀκόμη πλέον ἀσυγχώρητα.

Εἰμποροῦν πολὺ καλὰ νὰ γράβουν εἰς ἓνα χαρτάκι τὸν κατάλογον τῶν βιβλίων τὰ ὅποια ἀνέγνωσαν καὶ σὰς βεβαιῶ ὅτι θὰ ὀνομασθοῦν καὶ πάλιν πολυμαθεῖς, ἀλλὰ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν πολυμαθειάν των μὲ τόσῳ ἀνέρον τρόπον!! εἶνε ἀσυγχώρητοι.

Εἰγὼ ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ ἔργα θαυμάζω περισσότερο, τὰ ὅποια ἐσυρίχθησαν ἀπὸ τὰ λαγωνικά.

Πρὶν νὰ πιστεύσῃ κανεὶς τυφλῶς εἰς ὅσα γράβουν ἢ λέγουν μὲ στόμφον τὰ λαγωνικά, ἄς ἐξετάσῃ λιγάκι καὶ τὸ ποῖον τοῦ συκοφαντούμενου. Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι χρειάζεται πολὺ στενοκεφαλιά διὰ νὰ προβῇ ὁ ἄνθρωπος εἰς κλοπὴν τοιοῦτου εἶδους. Τὸ ἐπαναλαβάνω πολλὴ στενοκεφαλιά καὶ παντελὴς ἑλλειψὶς σεβασμοῦ πρὸς ἑαυτὸν.

Τὸ ἔργον τοῦ λαγωνικοῦ ζημιώνει καὶ πάλιν τὸν ἀναγνώστην. Πολλοὶ ἀνέγνωσαν τοιαύτας κριτικὰς μελέτας ἢ ἤκουσαν προφορικοὺς Φιλιππικοὺς ἐναντίον ἔργου, τὸ ὅποῖον ἐννοεῖται δὲν εἶχον ἀναγνώσει, καὶ ἐτάχθησαν εἰς τὸ ἐναντίον στρατόπεδον μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀναγνώσουν αὐτοὶ οἱ μεγάλοι οἱ τέλειοι, τὸ συκοφαντούμενον ἔργον.

Ἄν εὐρεθῇ κανεὶς θεοφοβούμενος χριστιανὸς καὶ ἀναγνώσει εἰς αὐτοὺς τοὺς κυρίους τὸ ἀποκηρυχθὲν ἔργον, θὰ τοὺς ἐκπλήξῃ καὶ θὰ τοὺς εὐεργετήσῃ. Θὰ μάθουν : ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκφέρουν γνώμην ἀναμασσηθεῖσαν ἀπὸ ἀμφίβουλα πρόσωπα. Ὅσῳ σεβαστὴ εἶνε ἡ ἀληθεία καὶ εὐσυνειδήτος κριτικὴ, ὅσῳ φωτίζει μὲ λυχνάρη λογικὸν ὅλας τὰς καλλογάς ἐνὸς ἔργου, τόσῳ σκοτίζει καὶ ἐπιζήμιος ἀποβαίνει ἡ κριτικὴ τῶν αὐτοχειροτονήτων κριτικῶν.

Υπάρχουν ἰδεοκλέπται, ὑπάρχουν ὅμως καὶ λαγωνικά, ἐκουσίως πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀμβλυωπὸντα καὶ συκοφαντοῦντα ἄλλους.

Οἱ πρῶτοι μαρτυροῦν μεγάλην ὁσιν βλακειὰς

ἢ ὅποια τοὺς καθιστᾷ γελοίους, ἀλλ' οἱ δεύτεροι εἶνε μοχθηροὶ ἄνθρωποι καὶ φωνασκοῦν δῆθεν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ κατὰ τῆς πλάνης, ἐνῶ πλανῶνται οἱ ἴδιοι καὶ παραπλανῶσι καὶ τόσους εὐπίστους.

Ὁ ἰδεοκλέπτης σὰς περιφρονεῖ, διότι νομίζει ὅτι μόνος αὐτὸς ἀνέγνωσεν ὅσα ἐκλεψε. Τὸ λαγωνικὸν περιφρονεῖ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος του, διότι νομίζει, ὅτι δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας νὰ γράψῃ ὅπως οἱ ξένοι.

Εἰγὼ γνωρίζω ἓνα κύριον, ὁ ὁποῖος μόνον τοὺς παρόντας συγγραφεῖς, δὲν ἀποκαλεῖ κλέπτας ὅλοι δὲ οἱ ἀπόντες εἶνε κατὰδικοὶ ἐρήμην.

Ἄς ἐξετάσουν οἱ φρενολόγοι αὐτὰ τὰ ψυχολογικὰ φαινόμενα.

Ἄς πέσῃ ὅλη ἡ περιφρόνησις τῶν συγχρόνων καὶ τῶν μεταγενεστέρων ἐπὶ τοῦ ἰδεοκλέπτου καὶ ἄς γείνωνται δεκταὶ πάντοτε μὲ φρίκην αἱ γνώμαι τῶν λαγωνικῶν.

Εἶνε ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ διορθωθοῦν αἱ δύο αὐταὶ ψυχολογικαὶ παθήσεις, αἱ ὅποιαι σπανίως συναντῶνται εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, διότι σπανίως λαγωνικὸν ἐπετέθη ἐναντίον ἀληθινοῦ ἰδεοκλέπτου. Ἄν ἐπέπιπτεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἔργον του θὰ ἦτο σεβαστὸν καὶ τότε ἡ πολυμαθειὰ του θὰ ἐχρησίμευεν εἰς ὠφέλιμον ἔργον.

Ὁ ἰδεοκλέπτης εὐτυχῶς εἶνε τύπος, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ ἐκλείπῃ, ἐνῶ τὸ λαγωνικὸν εἶνε τύπος ὁ ὁποῖος δυστυχῶς ζωντανεύει καθημέραν περισσότερο.

Τὸν ἐνεθάρρυνεν ἡ προσοχὴ τὴν ὁποίαν τοῦ παρέσχον.

ΑΔΕΞ. ΠΑΠΗΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιστόρημα ΤΗ. BENTZON).

(*Ιδε σελ. 240).

Ἦ Κλαίρη, τοῦλάχιστον, λατρεύει τὸν σύζυγόν της ὅσον τῆς εἶναι δυνατόν νὰ τὸν λατρεύει... Καὶ πῶς ἄλλῶς εἰμποροῦσε νὰ κάμῃ; Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Μᾶξ, ὁ ἔρωσ του διὰ τὴν δεσποινίδα Φελίν, ἐν ὅπῳ ποτὲ, ἦτο ἀπλὴ παροδικὴ φαντασία. Θὰ ἦτο εὐκόλον καὶ μόνον τῆς νὰ τὸν ἐπαναφέρει πλησίον της, καθὼς ἔλαβαν ἐγὼ τὴν πληρεστάτην ἀπόδειξιν.

Μὲ τὴν πρώτην εὐκαιρίαν, ἐννοεῖται οἶκισεν, ἐπάγαμεν νὰ ἴδωμεν τὸ δῶμα ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον συνέβηεν ὅλο τὸ Παρίσι, μολονότι οἱ ἐπιφυλλιδωγράφοι τῆς τρίτης ἐλάβανον ὅλα τὰ προσχήματα σοβαρῆς σεμνοτυρίας ὅταν ἔκανον λόγον περὶ αὐτοῦ.